

USTAWA o dozorze technicznym

Dz. U. 2000 Nr 122 poz. 1321

	Art. 2. 1. Dozorem technicznym są określone ustawą działania zmierzające do zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania urządzeń technicznych i urządzeń do odzyskiwania par paliwa oraz działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego w tych obszarach. 2. Dozór techniczny jest wykonywany przez jednostki dozoru technicznego. 3. Wykonywanie dozoru technicznego przez jednostki dozoru technicznego nie zwalnia projektujących, wytwarzających, eksploatujących, naprawiających i modernizujących urządzenia techniczne od odpowiedzialności za jakość i stan tych urządzeń, mające wpływ na ich bezpieczną pracę, zgodnie z przepisami o dozorze technicznym i przepisami szczególnymi.
	Art. 3. Przepisów ustawy nie stosuje się do: 1) urządzeń technicznych, nad którymi są prowadzone prace naukowo-badawcze; 2) górniczych szybowych urządzeń wyciągowych oraz urządzeń technicznych w podziemnych wyrobiskach zakładów górniczych.
	Art. 4. Ilekroć w ustawie jest mowa o: 1) urządzeniach technicznych – należy przez to rozumieć urządzenia, które mogą stwarzać zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska wskutek: a) rozprężenia cieczy lub gazów znajdujących się pod ciśnieniem różnym od atmosferycznego, b) wyzwolenia energii potencjalnej lub kinetycznej przy przemieszczaniu ludzi lub ładunków w ograniczonym zasięgu, c) rozprzestrzeniania się materiałów niebezpiecznych podczas ich magazynowania lub transportu; 3) jednostkach dozoru technicznego – należy przez to rozumieć Urząd Dozoru Technicznego oraz specjalistyczne jednostki dozoru technicznego; 4) specjalistycznych jednostkach dozoru technicznego – należy przez to rozumieć Transportowy Dozór Techniczny i Wojskowy Dozór Techniczny; 5) modernizacji – należy przez to rozumieć zespół czynności niebędących wytworzeniem nowego urządzenia technicznego, zmieniających cechy urządzenia technicznego, w szczególności jego: a. konstrukcję lub zastosowane w nim materiały, lub b. parametry techniczne, lub c. automatykę zabezpieczającą lub jej podzespoły – bez istotnych zmian jego charakterystyki lub przeznaczenia i niepowodujących wzrostu zagrożenia związanego z jego eksploatacją; 6) naprawie – należy przez to rozumieć zespół czynności mających na celu przywrócenie stanu zdolności użytkowej urządzenia technicznego, w tym wykonywanych metodami chemicznymi, bez wprowadzania zmian w konstrukcji lub parametrów technicznych; 7) konserwacji – należy przez to rozumieć zespół czynności wykonywanych w celu utrzymania stanu zdolności użytkowej urządzenia technicznego, prowadzonych zgodnie z instrukcją eksploatacji, niebędących naprawą urządzenia.
	Art. 5. 1. Dozorowi technicznemu podlegają urządzenia techniczne w toku ich projektowania, wytwarzania, w tym wytwarzania materiałów i elementów, naprawy i modernizacji, obrotu oraz eksploatacji.
	Art. 9. 1. Urządzenia techniczne oraz materiały i elementy stosowane do ich wytwarzania, naprawy lub modernizacji mogą być wytwarzane, naprawiane lub modernizowane przez wytwarzającego, naprawiającego lub modernizującego, który posiada uprawnienie, wydane w formie decyzji administracyjnej, do ich wytwarzania, naprawiania lub modernizacji, zwane dalej „uprawnieniem”, wydane przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej. 1a. Uzyskania uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, wymaga także świadczenie usług w zakresie naprawiania lub modernizacji urządzeń technicznych oraz wytwarzania materiałów i elementów stosowanych do ich modernizowania lub naprawiania przez usługodawców z państwa

	członkowskiego, o których mowa w art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 470).
	Art. 12. Dozór techniczny nad urządzeniami technicznymi, niezależnie od czynności, o których mowa w art. 8 ust. 1–3, 6 i 7, jest wykonywany w formie: 1) dozoru technicznego pełnego; 2) dozoru technicznego ograniczonego; 3) dozoru technicznego uproszczonego.
	Art. 13. 1. Jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej: 2) w toku eksploatacji urządzeń technicznych objętych dozorem technicznym pełnym organ właściwej jednostki dozoru technicznego: a. przeprowadza badania urządzenia w warunkach gotowości do pracy – badania odbiorcze, b. wykonuje okresowe i doraźne badania techniczne, c. sprawdza zaświadczenia kwalifikacyjne osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne; 3) w toku eksploatacji urządzeń technicznych objętych dozorem technicznym ograniczonym organ właściwej jednostki dozoru technicznego: a. przeprowadza badania urządzenia w warunkach gotowości do pracy – badania odbiorcze, b. wykonuje doraźne badania techniczne, c. sprawdza zaświadczenia kwalifikacyjne osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne; 4) w toku wytwarzania urządzeń technicznych objętych dozorem technicznym uproszczonym organ właściwej jednostki dozoru technicznego przeprowadza badania typu oraz sprawdza, czy urządzenia są wytwarzane zgodnie z warunkami określonymi w art. 9 ust. 4. 2. W przypadku zagrożenia utrzymania ciągłości produkcji w zakładzie o ruchu ciągłym organ właściwej jednostki dozoru technicznego jest obowiązany przystąpić do doraźnego badania technicznego w czasie nie dłuższym niż 12 godzin od zgłoszenia zagrożenia.
	Art. 14. 1. Urządzenia techniczne objęte dozorem technicznym, z wyjątkiem urządzeń, o których mowa w art. 15 ust. 1, mogą być eksploatowane tylko na podstawie decyzji zezwalającej na ich eksploatację, wydanej przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego. 2. Organ właściwej jednostki dozoru technicznego przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1, przeprowadza badania i wykonuje czynności sprawdzające, o których mowa w art. 13 ust. 1, oraz: 1) sprawdza kompletność i prawidłowość przedłożonej dokumentacji; 2) dokonuje badania urządzenia poprzez sprawdzenie zgodności wykonania tego urządzenia z dokumentacją i warunkami technicznymi dozoru technicznego, a także stanu urządzenia, jego wyposażenia i oznakowań; 3) przeprowadza próby techniczne przed uruchomieniem urządzenia oraz w warunkach pracy w zakresie ustalonym w warunkach technicznych dozoru technicznego dla poszczególnych rodzajów urządzeń; 4) przeprowadza badanie specjalne ustalone w dokumentacji projektowej urządzenia lub, w technicznie uzasadnionych przypadkach, na żądanie organu właściwej jednostki dozoru technicznego. 3. W technicznie uzasadnionych przypadkach część badań urządzenia technicznego, o których mowa w ust. 2 pkt 2–4, może być przeprowadzona u wytwarzającego urządzenie. Wyniki tych badań oraz stan techniczny urządzenia określa się w protokole badania; wyniki te mogą być uwzględniane przy badaniu urządzenia u eksploatującego, poprzedzającym wydanie decyzji zezwalającej na eksploatację urządzenia. 4. Na podstawie pozytywnych wyników badań i wykonanych czynności, o których mowa w ust. 2, organ właściwej jednostki dozoru technicznego wydaje decyzję zezwalającą na eksploatację urządzenia, w której ustala formę dozoru technicznego, jaką będzie objęte to

	urządzenie. 5. Decyzja, o której mowa w ust. 4, podlega wykonaniu z dniem jej doręczenia eksploatującemu lub osobie przez niego upoważnionej. 6. Na podstawie negatywnych wyników badań i wykonanych czynności sprawdzających, o których mowa w ust. 2, w przypadku braku decyzji zezwalającej na eksploatację urządzenia, organ właściwej jednostki dozoru technicznego, w drodze decyzji, odmawia wydania decyzji zezwalającej na eksploatację urządzenia.
	Art. 15. 1. Decyzji zezwalającej, o której mowa w art. 14 ust. 4, nie wydaje się dla urządzeń objętych dozorem technicznym uproszczonym lub oznaczonych przez wytwarzającego znakiem dozoru technicznego. 2. Przez oznaczenie znakiem, o którym mowa w ust. 1, wytwarzający stwierdza, że urządzenie techniczne zostało wyprodukowane w sposób zgodny z warunkami określonymi w art. 9 ust. 4. 3. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzór znaku dozoru technicznego.
	Art. 15a. 1. W przypadku zmiany eksploatującego urządzenie techniczne, nowy eksploatujący wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki poprzedniego eksploatującego wynikające z decyzji, o której mowa w art. 14 ust. 1, pod warunkiem że: 1) od dnia przeprowadzenia ostatniego badania urządzenia technicznego nie wprowadzono zmian dotyczących jego eksploatacji, które są określone w warunkach technicznych dozoru technicznego; 2) nowy eksploatujący złoży oświadczenie o spełnianiu warunku, o którym mowa w pkt 1, i poinformuje organ właściwej jednostki dozoru technicznego o zmianie eksploatującego urządzenie techniczne. 2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do decyzji zezwalających na eksploatację urządzeń technicznych objętych przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 756 oraz z 2022 r. poz. 209).
	Art. 16. 1. Oznaczeniu znakiem dozoru technicznego, o którym mowa w art. 15 ust. 1, podlegają urządzenia techniczne dopuszczone do obrotu na podstawie decyzji o dopuszczeniu do obrotu, wydanej przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego. 2. Organ właściwej jednostki dozoru technicznego może, na wniosek wytwarzającego, wydać decyzję, o której mowa w ust. 1, jeżeli urządzenie techniczne objęte dozorem technicznym uproszczonym jest produkowane seryjnie na podstawie tej samej dokumentacji i według tej samej technologii oraz jest sprzedawane w stanie przygotowanym do eksploatacji. 3. Wydanie decyzji, o której mowa w ust. 1, powinno być poprzedzone przeprowadzeniem badania typu urządzenia. 4. Badanie, o którym mowa w ust. 3, polega na zbadaniu wybranego losowo urządzenia w zakresie zgodności wykonania urządzenia z uzgodnioną dokumentacją oraz przeprowadzeniu prób technicznych w warunkach gotowości do pracy, z zastrzeżeniem ust. 5, jeśli przewidują to warunki techniczne dozoru technicznego. 5. Urządzenie może być poddane dodatkowym badaniom specjalistycznym, włącznie z badaniami niszczącymi.
	Art. 17. 1. Dokonanie naprawy lub modernizacji urządzenia technicznego, z wyjątkiem urządzeń, o których mowa w art. 15 ust. 1, wymaga uprzedniego uzgodnienia z organem właściwej jednostki dozoru technicznego. 1a. Modernizacja urządzenia technicznego odbywa się na podstawie dokumentacji technicznej uzgodnionej z organem właściwej jednostki dozoru technicznego w zakresie zgodności tej dokumentacji z warunkami technicznymi dozoru technicznego, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej. 2. Przepisy art. 14 stosuje się odpowiednio do urządzenia technicznego po jego naprawie lub modernizacji.
	Art. 18. 1. W przypadku nieprzestrzegania przez eksploatującego przepisów o dozorcze technicznym organ właściwej jednostki dozoru technicznego wydaje decyzję o wstrzymaniu eksploatacji urządzenia.

	2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie stwierdzenia zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska. 3. Jeżeli urządzenie dopuszczone do obrotu stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska, organ właściwej jednostki dozoru technicznego wydaje decyzję o wycofaniu tego urządzenia z obrotu i wstrzymaniu jego wytwarzania. 4. Decyzję o wycofaniu urządzenia technicznego z obrotu z przyczyn określonych w ust. 3 organ właściwej jednostki dozoru technicznego podaje do publicznej wiadomości w formie komunikatu w środkach masowego przekazu. 5. Ponowne dopuszczenie do eksploatacji i obrotu urządzeń, o których mowa w ust. 1 i 3, następuje na zasadach określonych w art. 14 i art. 16.
	Art. 19. 1. Eksploatujący urządzenie techniczne jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić organ właściwej jednostki dozoru technicznego o każdym niebezpiecznym uszkodzeniu urządzenia technicznego lub nieszczęśliwym wypadku związanym z jego eksploatacją. 2. Organy administracji publicznej, które wykonują czynności w związku z niebezpiecznym uszkodzeniem urządzenia technicznego lub nieszczęśliwym wypadkiem związanym z jego eksploatacją, przekazują właściwej jednostce dozoru technicznego, niezwłocznie po ich powzięciu, informacje obejmujące co najmniej: 1) datę i miejsce zdarzenia; 2) wskazanie eksploatującego urządzenie techniczne; 3) numer ewidencyjny i numer fabryczny urządzenia technicznego; 4) okoliczności zdarzenia.
	Art. 21. Dokumenty wydane za granicą, stwierdzające wykonanie badań urządzenia technicznego, mogą być uznane przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego, jeżeli: 1) przewidują to odpowiednie porozumienia zawarte między jednostkami dozoru technicznego a właściwą w danym państwie instytucją wykonującą funkcję dozoru technicznego lub 2) wymagania techniczne, na podstawie których urządzenie zostało zaprojektowane i wytworzone, zapewniają bezpieczeństwo nie mniejsze niż polskie przepisy o dozorze technicznym.
	Art. 22. 1. Osoby odpowiedzialne za wytwarzanie, naprawę, modernizację i kontrolę jakości urządzeń technicznych oraz materiałów i elementów stosowanych do wytwarzania, naprawy lub modernizacji tych urządzeń powinny posiadać: 1) wyższe wykształcenie techniczne i co najmniej dwuletnią praktykę zawodową lub 2) wykształcenie średnie techniczne lub średnie branżowe i co najmniej pięcioletnią praktykę zawodową oraz 3) znajomość norm, przepisów o dozorze technicznym i warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie prowadzonej działalności. 2. Osoby wykonujące czynności spawania, zgrzewania, lutowania oraz przeróbkę plastyczną i obróbkę cieplną w toku wytwarzania, naprawy i modernizacji urządzeń technicznych oraz wytwarzania elementów stosowanych do wytwarzania, naprawy lub modernizacji tych urządzeń obowiązane są posiadać zaświadczenia kwalifikacyjne potwierdzające umiejętność praktycznego wykonywania tych czynności oraz znajomość warunków technicznych dozoru technicznego, norm i przepisów prawnych w tym zakresie. 3. Przepis ust. 2 stosuje się do osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne. 3a. Zaświadczenia kwalifikacyjne osób, o których mowa w ust. 3, są wydawane na czas określony nie krótszy niż 5 lat i nie dłuższy niż 10 lat, w zależności od rodzaju urządzenia technicznego, stopnia trudności w jego obsłudze i konserwacji oraz stopnia zagrożenia, które może spowodować. 3b. Zaświadczenie kwalifikacyjne wydane przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego potwierdza kwalifikacje osób, o których mowa w ust. 2 i 3, również w przypadku gdy ze względu na miejsce instalacji, eksploatacji lub wykorzystania urządzenia technicznego dozór techniczny nad tym urządzeniem jest wykonywany przez inną jednostkę dozoru technicznego. 4. W razie nieprzestrzegania przez osoby wymienione w ust. 2 i 3 warunków technicznych dozoru technicznego oraz norm i przepisów prawnych w tym zakresie, organ właściwej jednostki dozoru technicznego cofa, w drodze decyzji, uprawnienia kwalifikacyjne wynikające z

	zaświadczenia kwalifikacyjnego wydanego osobom, o których mowa w ust. 2 i 3.
	Art. 24. 1. Czynności dozoru technicznego wykonują pracownicy jednostek dozoru technicznego, zwani dalej „inspektorami”, na podstawie upoważnienia wydanego przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego oraz legitymacji służbowej.
	Art. 26. Przedsiębiorca, u którego są wykonywane czynności dozoru technicznego, jest obowiązany: 1) zapewnić warunki do bezpiecznego i sprawnego ich wykonania, w tym obecność konserwującego i obsługującego, jeżeli jest wymagana, oraz 2) przedstawić dokumenty i udzielić informacji koniecznych do prawidłowego wykonania tych czynności, na żądanie inspektora.
	Art. 28. Inspektor jest uprawniony do: 1) wstępu za okazaniem upoważnienia i legitymacji służbowej, o których mowa w art. 24 ust. 1, bez potrzeby uzyskiwania przepustki, do pomieszczeń i obiektów, w których znajdują się urządzenia techniczne lub urządzenia do odzyskiwania par paliwa; 2) swobodnego poruszania się w tych pomieszczeniach i obiektach, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej; 3) dostępu do urządzeń technicznych lub urządzeń do odzyskiwania par paliwa; 4) żądania od przedsiębiorcy udzielania niezbędnych informacji i przedstawienia koniecznych dokumentów oraz wyników badań; 5) przeprowadzania w wyznaczonych terminach badań, prób i pomiarów oraz innych czynności potrzebnych do ustalenia stanu urządzenia technicznego, prawidłowości jego eksploatacji, naprawy lub modernizacji, a także prawidłowości wykonania określonych materiałów i elementów stosowanych do wytwarzania, naprawy lub modernizacji urządzenia technicznego; 5a) przeprowadzania okresowych i doraźnych badań technicznych urządzeń do odzyskiwania par paliwa w toku ich eksploatacji; 6) wydawania zaleceń technicznych.
	Art. 29. Czynności dozoru technicznego inspektorzy wykonują w obecności przedsiębiorcy lub osoby upoważnionej przez przedsiębiorcę.
	Art. 30. Inspektorzy są obowiązani do przestrzegania przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujących u przedsiębiorcy.
	Art. 31. 1. Przedsiębiorca, u którego są wykonywane czynności dozoru technicznego, w celu sprawnego ich przeprowadzenia jest obowiązany zapewnić bezpieczne warunki pracy przez umożliwienie inspektorowi bezpiecznego dostępu do badanego urządzenia technicznego lub urządzenia do odzyskiwania par paliwa, w szczególności spowodowanie wstrzymania, w bezpośrednim otoczeniu badanego urządzenia, prac budowlanych, montażowych, remontowych i innych, mogących zagrażać bezpieczeństwu inspektora. 2. Przedsiębiorca, u którego są wykonywane czynności dozoru technicznego, jest obowiązany na polecenie inspektora do wykonania czynności przy urządzeniu technicznym lub urządzeniu do odzyskiwania par paliwa.
	Art. 32. Inspektor ma prawo odmówić wykonania czynności dozoru technicznego w przypadku wystąpienia niewłaściwych warunków do ich przeprowadzenia, a w szczególności: 1) niedostatecznego stanu przygotowania urządzenia technicznego lub urządzenia do odzyskiwania par paliwa do badania; 2) niewłaściwego oświetlenia lub występowania oparów utrudniających widoczność; 3) przekroczenia dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy lub dopuszczalnej granicy niskich i wysokich temperatur.
	Art. 33. 1. Inspektor sporządza w postaci papierowej lub elektronicznej protokół wykonania czynności dozoru technicznego. 2. Przedsiębiorca, u którego wykonywane są czynności dozoru technicznego, lub osoba przez niego upoważniona potwierdza odbiór protokołu. 3. Przedsiębiorca, u którego wykonywane są czynności dozoru technicznego, przechowuje w postaci papierowej lub elektronicznej zbiór protokołów dotyczących danego urządzenia technicznego lub urządzenia do odzyskiwania par paliwa, zwany „księgą rewizyjną urządzenia”.
	Art. 34. 1. Za czynności jednostek dozoru technicznego, z wyłączeniem czynności wykonywanych

	przez Wojskowy Dozór Techniczny, o którym mowa w art. 48, pobierane są opłaty. 2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, uiszczają osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, na rzecz których wykonywane są czynności dozoru technicznego. 2a. Opłatę za badania techniczne urządzeń do odzyskiwania par paliwa ustala się jako sumę: 1) stawki jednostkowej wynoszącej 100 zł pomnożonej przez liczbę poddanych badaniu węży nalewczyczych znajdujących się przy odmierzacach paliw płynnych; 2) kosztu podróży służbowej inspektora. 3. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, uwzględniając w szczególności rodzaje urządzeń technicznych oraz czynności wykonywane przez jednostki dozoru technicznego, za które pobierane są opłaty.
	Art. 63. 1. Kto dopuszcza do eksploatacji urządzenie techniczne: 1) bez otrzymania decyzji organu właściwej jednostki dozoru technicznego o dopuszczeniu urządzenia do eksploatacji lub obrotu, 2) wbrew decyzji organu właściwej jednostki dozoru technicznego o wstrzymaniu eksploatacji lub wycofaniu z obrotu urządzenia technicznego, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności. 2. Tej samej karze podlega ten, kto: 1) eksploatuje urządzenie do odzyskiwania par paliwa bez przeprowadzenia okresowych badań technicznych lub wbrew decyzji organu właściwej jednostki dozoru technicznego o wstrzymaniu eksploatacji tego urządzenia; 2) przerabia urządzenie techniczne bez zgody organu właściwej jednostki dozoru technicznego.
	Art. 64. Kto: 1) uniemożliwia lub utrudnia wykonywanie czynności, o których mowa w art. 14 ust. 2, 2) nie wykonuje obowiązku zawiadomienia organu właściwej jednostki dozoru technicznego o niebezpiecznym uszkodzeniu urządzenia technicznego lub nieszczęśliwym wypadku związanym z eksploatacją urządzenia technicznego, podlega karze grzywny. Art. 65. Postępowanie w sprawach określonych w art. 64 następuje w trybie określonym w przepisach Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.